

דף נוסחאות

I- תחשיב הפסוקים

IMPLICATIONS LOGICAL	גרירות לוגיות	EQUIVALENCES	שקליות
$R \Rightarrow R \vee S$	: I1	$R \vee T \Leftrightarrow T$	: E1
$S \Rightarrow R \vee S$	: I2	$R \vee F \Leftrightarrow R$	: E2
$R \wedge S \Rightarrow R$	: I3	$R \wedge F \Leftrightarrow F$	: E3
$R \wedge S \Rightarrow S$	: I4	$R \wedge T \Leftrightarrow R$	: E4
$R \text{ and } S \Rightarrow R \wedge S$	: I5	$R \vee R \Leftrightarrow R$	: E5
$\neg R \text{ and } (R \vee S) \Rightarrow S$	: I6	$R \wedge R \Leftrightarrow R$	: E6
$S \Rightarrow (R \rightarrow S)$	: I7	$R \vee (\neg R) \Leftrightarrow T$	: E7
$\neg R \Rightarrow (R \rightarrow S)$	: I8	$R \wedge (\neg R) \Leftrightarrow F$	: E8
$\neg(R \rightarrow S) \Rightarrow R$	: I9	$\neg(\neg R) \Leftrightarrow R$	: E9
$\neg(R \rightarrow S) \Rightarrow \neg S$	: I10	$R \vee S \Leftrightarrow S \vee R$	: E10
$R \text{ and } (R \rightarrow S) \Rightarrow S$	: I11	$R \wedge S \Leftrightarrow S \wedge R$	: E11
$\neg S \text{ and } (R \rightarrow S) \Rightarrow \neg R$	: I12	$R \vee (S \vee Q) \Leftrightarrow (R \vee S) \vee Q$	: E12
$(P \rightarrow R) \text{ and } (R \rightarrow S) \Rightarrow P \rightarrow S$	: I13	$R \wedge (S \wedge Q) \Leftrightarrow (R \wedge S) \wedge Q$	: E13
$(P \vee R) \text{ and } (P \rightarrow S) \text{ and } (R \rightarrow S) \Rightarrow S$	: I14	$R \vee (S \wedge Q) \Leftrightarrow (R \vee S) \wedge (R \vee Q)$	: E14
		$R \wedge (S \vee Q) \Leftrightarrow (R \wedge S) \vee (R \wedge Q)$	: E15
		$\neg(R \vee S) \Leftrightarrow \neg R \wedge \neg S$	: E16
		$\neg(R \wedge S) \Leftrightarrow \neg R \vee \neg S$	: E17
		$R \vee (R \wedge S) \Leftrightarrow R$	: E18
		$R \wedge (R \vee S) \Leftrightarrow R$	: E19
		$R \rightarrow S \Leftrightarrow \neg R \vee S$	: E20
		$R \rightarrow S \Leftrightarrow \neg S \rightarrow \neg R$	: E21
		$R \leftrightarrow S \Leftrightarrow (R \rightarrow S) \wedge (S \rightarrow R)$	: E22
		$R \rightarrow (S \rightarrow Q) \Leftrightarrow (R \wedge S) \rightarrow Q$	: E23

II- תחשיב הפרדיקטים

LOGICAL IMPLICATIONS	גרירות לוגיות	EQUIVALENCES	שקליות
$\exists x(P(x) \wedge Q(x)) \Rightarrow \exists x P(x) \wedge \exists x Q(x)$	: I15	$\exists x P(x) \Leftrightarrow \neg \forall x \neg P(x)$	: E24
$\exists x P(x) \rightarrow \exists x Q(x) \Rightarrow \exists x(P(x) \rightarrow Q(x))$	: I16	$\forall x P(x) \Leftrightarrow \neg \exists x \neg P(x)$	: E25
$\exists x P(x) \rightarrow \forall x Q(x) \Rightarrow \forall x (P(x) \rightarrow Q(x))$	: I17	$\exists x(P(x) \vee Q(x)) \Leftrightarrow \exists x P(x) \vee \exists x Q(x)$	: E26
$\forall x P(x) \Rightarrow \exists x P(x)$	: I18	$\forall x (P(x) \wedge Q(x)) \Leftrightarrow \forall x P(x) \wedge \forall x Q(x)$	: E27
$\forall x P(x) \vee \forall x Q(x) \Rightarrow \forall x(P(x) \vee Q(x))$	: I19	$\exists x \exists y P(x, y) \Leftrightarrow \exists y \exists x P(x, y)$	: E28
$\forall x (P(x) \rightarrow Q(x)) \Rightarrow \forall x P(x) \rightarrow \forall x Q(x)$	: I20	$\forall x \forall y P(x, y) \Leftrightarrow \forall y \forall x P(x, y)$	: E29
$\forall x (P(x) \rightarrow Q(x)) \Rightarrow \exists x P(x) \rightarrow \exists x Q(x)$	: I21	$\exists x (P(x) \vee Q) \Leftrightarrow \exists x P(x) \vee Q$	: E30
$\forall x P(x) \rightarrow \forall x Q(x) \Rightarrow \exists x (P(x) \rightarrow Q(x))$	: I22	$\exists x(P \vee Q(x)) \Leftrightarrow P \vee \exists x Q(x)$	: E31
$\exists x \forall y P(x, y) \Rightarrow \forall y \exists x P(x, y)$	: I23	$\exists x(P(x) \wedge Q) \Leftrightarrow \exists x P(x) \wedge Q$	: E32
$\forall x \exists y (P(x, y) \rightarrow Q(x, y))$	: I24	$\exists x(P \wedge Q(x)) \Leftrightarrow P \wedge \exists x Q(x)$	: E33
$\Rightarrow \exists x \forall y P(x, y) \rightarrow \exists x \exists y Q(x, y)$		$\forall x(P(x) \vee Q) \Leftrightarrow \forall x P(x) \vee Q$	: E34
		$\forall x (P \vee Q(x)) \Leftrightarrow P \vee \forall x Q(x)$	: E35
		$\forall x(P(x) \wedge Q) \Leftrightarrow \forall x P(x) \wedge Q$	: E36
		$\forall x(P \wedge Q(x)) \Leftrightarrow P \wedge \forall x Q(x)$	: E37
		$Q_1 x P(x) \vee Q_2 y R(y) \Leftrightarrow Q_1 x Q_2 y (P(x) \vee R(y))$	: E38
		$Q_1 x P(x) \wedge Q_2 y R(y) \Leftrightarrow Q_1 x Q_2 y (P(x) \wedge R(y))$	: E39
		(*) בשתי השקליות האחרונות Q_2, Q_1 מייצגות אחד משני הכמתים.	

מערכת ההיסק L_2

האקסיומה: $A \vee \neg A$

כללי היסק:

R1: הנחות

R2: שימוש בשקילויות וגרירות

R3: דדוקציה

R4: דרך השלילה

R5: מהפסוק $\forall x P(x)$ ניתן להסיק $P(y)$.

R6: מהפסוק $\exists x P(x)$ ניתן להסיק $P(y)$, בתנאים הבאים:

א. y אינו מופיע כמשתנה חופשי בשום הנחה,

ב. y אינו מופיע כמשתנה חופשי בשום שלב קודם בתהליך ההיסק.

R7: מהפסוק $P(y)$ ניתן להסיק $\exists x P(x)$.

R8: מהפסוק $P(y)$ ניתן להסיק $\forall x P(x)$, בתנאים הבאים:

א. y אינו מופיע כמשתנה חופשי בשום הנחה,

ב. y אינו מופיע כמשתנה חופשי בשלב המתקבל על פי כלל 6.

מערכת ההיסק $L_{\rightarrow}$

האקסיומות:

■ A1. $\alpha \rightarrow (\beta \rightarrow \alpha)$

■ A2. $(\alpha \rightarrow (\beta \rightarrow \gamma)) \rightarrow ((\alpha \rightarrow \beta) \rightarrow (\alpha \rightarrow \gamma))$

■ A3. $(\neg \beta \rightarrow \neg \alpha) \rightarrow ((\neg \beta \rightarrow \alpha) \rightarrow \beta)$

כלל היסק: MP

ניתן להשתמש במשפט הדדוקציה.